

ODKĄD (16) *pron*

odkąd (16), [**odkud**].

o jasne.

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI i XVIII w.

Zaimek przysłówkowy (16) :

1. *Wskazuje na miejsce pochodzenia kogoś: skąd; pytajny (3) :* Zdrow bądź miły przyiacielu/ á odkądeś? Odpowiedział iemu Tyrus: Ieftem z dąlekich ziem *HistRzym* 78.

a. *W zdaniu dopełnieniowym (2) :* Y mnie wiécie ij od kądem ieft wiécie *OpecŻyw* 75v; *HistRzym* 12v.

2. *Wskazuje na moment, od którego coś się zaczęło: od chwili gdy; względny; ex qua PolAnt, Vulg (4) :* odkądem Bogu łużyć począł/ iákom trudno doznał ludzi lepfzych nád te ktorzy w kłafztorách ftáli fię dobrymi *WujNT* 890.

Fraza: »odkąd ludzie byli na ziemi« (1): zftáło fię wielkie trzęsienie ziemie iákie nigdy nie było/ od kąd ludzie byli ná ziemi [*ex quo homines fuerant super terram*] *BibRadz Apoc* 16/18; *RejAp* 138v; *WujNT Apoc* 16/18.

3. *Wskazuje na źródło, pochodzenie, przyczynę powstania: skąd, od czego (6) :*

a. *Pytajny; w zdaniu dopełnieniowym (1) :* *OpecŻyw* 41; *BielŻyw* 146; prośzę cie powiedz mi od kąd tháko wiele pieniędzy nábywałz *HistRzym* 61v.

b. *Względny (3) :* A choćby tá poćiechá zás prętko zginęła/ Słufzna rzecz ieft dziękować/ od kąd wypłynęła. *WisznTr* 3; [gdyż działasz gody, wezwi vbogich [...], A błogosławiony będziesz, bo niemaia odkúdy się odpłacili tobie *SandMalEwan* 69].

Połączenie: »stąd ... odkąd« (1): Ale zás [*ta rzecz*] nie zgoła fię ftąd poczęła/ odkądeś ią ty záczył: ále naprzod z onego pořwarku Apořtolřkiego/ o zwierzchnořci y przełożeńřtwie *CzechRozm* 236.

a. *W zdaniu rozwijającym: a stąd (1) :* Nie dármo řtrařzliwe řny przed tym mi fię řniły/ [...] Z ktorzych ieden ná wielką żałořć wřpomnieć mogę/ Od kąd w fię poczynáło řerce me brác trwoię. *WisznTr* 11.

4. *Wskazuje na przyczynę zdarzenia: dlaczego; pytajny (3) :*

Fraza: »odkąd mi to, odkąd się to stało« (1:1): Odkądmi fię to řtalo/ iż móy odkupiciel ku mnie przifedł *OpecŻyw* 11, 11.

a. *W tekřcie marginesowym: pozorne pytanie i zapowiedź jego rozwinięcia w tekřcie (1) :* (*marg*) [O]dkąd Rzym[s]kiego księdza Papą názywáią. (—) Ieřli Pápą od pařzey/ ábo od pářsienia? ieřliże teź od páná/ ábo pánowánia/ názwány ieřt księdz Rzymřki? dobrze ieřt názwány. Bo fię pářsie z wiela pařz/ pánuie nad pány. *CzechEp* 425.

Synonim: 1., 3. *skąd*.

Cf **ODKĄDKOLWIEK**, **ODKĄDŹE**